

POSUDEK

oponenta na bakalářskou práci

Jméno a příjmení studenta: Katarína Straková
Téma bakalářské práce: Waldorfská pedagogika
Oponent práce: PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.

Práce s velmi obecně formulovaným názvem Waldorfská pedagogika je zaměřena na popis vybraných principů waldorfského vzdělávání, přičemž se autorka snaží využít vlastních zkušeností žákyně s waldorfskou základní školou.

Práce je členěna na dvě hlavní části – teoretickou a praktickou. Teoretická část předkládá informace o kořenech vzniku antroposofie jako klíčového nábožensko – myšlenkového konceptu waldorfské pedagogiky. V této souvislosti autorka prezentuje Theosofickou společnost a její významnou představitelku Helenu Petrovnu Blatavskou. V další kapitole se věnuje osobnosti Rudolfa Steinera, který je považován za klíčovou osobnost vzniku waldorfské pedagogiky.

Následující kapitola teoretické části se věnuje historii waldorfské školy a významným myšlenkám této pedagogiky. Autorka se dále pokouší hledat „hlavní rozdíly mezi klasickou a waldorfskou školou“. Nachází je především v epochovém vyučování, eurytmii, slovním hodnocení žáků, pojetí práce waldorfského učitele a jeho vzdělávání. Obsah teoretické části práce nekoresponduje se zaměřením praktické části práce. Vzhledem k tomu, že autorka proklamuje zaměření výzkumné části na zjištění hodnotové orientace u žáků posledního ročníku základní školy waldorfské, lze očekávat, že v teoretické části práce rozkryje významné aspekty související s problematikou osobnostní a sociální výchovy a práce s hodnotovou orientací v procesu waldorfského vzdělávání. Teoretická část není zpracována systematicky a jednotlivé kapitoly nejsou příliš provázané.

Výběr odborné literatury a pramenů ke zpracování teoretické části práce považuji za nedostatečný. Autorka nepracuje s významnými monografiemi, jež u nás k tématu waldorfské pedagogiky vznikly. Orientuje se především na literaturu z oblasti náboženských směrů, překlady Steinerových prací a práce zaměřené na antroposofii. Vzhledem k tématu práce by bylo vhodné se orientovat také na práce pedagogicky zaměřené.

Cíle praktické části práce autorka formuluje otázkou – Jaké hodnoty převažují u žáků posledního ročníku základní školy waldorfské? Autorku zajímá, jak se liší pojetí světa a života u žáků waldorfské školy od „normy“, přičemž nevysvětluje, co chápe „normou“. Výsledky hodlá porovnat s údaji uvedenými v publikacích P.Řičana a M. Vágnerové.

Jako výzkumnou metodu autorka zvolila analýzu slohových prací žáků na téma „Za co jsem v životě vděčný a proč? A Za co v životě nejsem vděčný a proč?“ Navrženou metodu považuji vzhledem k cíli výzkumu za velmi zdařilou, avšak autorka nevyužila dostatečně výzkumný potenciál této metody.

V procesu analýzy získaných dat autorka kategorizovala vybrané hodnoty. Práce s jednotlivými kategoriemi je však velmi povrchní a jednostranné statistické zpracování je zcela nevhodné. Interpretace získaných informací často zůstává pouze v popisné rovině vyjádření kvantitativních dat. Pokus o srovnání zjištěných poznatků s informacemi z odborné literatury (Řičan, Vágnerová) považuji za zcela nezvládnutý. Autorka předem jasně nevymezuje, co vlastně bude předmětem srovnání. Vlastnímu srovnání pak věnuje dvě věty. Celkově celá praktická část práce čítá 4,5 strany! Cíl praktické části nebyl naplněn. Autorka v práci neprokázala schopnost pracovat se

zvolenou výzkumnou metodou. Celkově praktická část nesplňuje požadavky, kladené na bakalářskou práci.

Otázka k diskusi při obhajobě:

Lze na základě vašeho šetření podat (zobecnit) informaci o tom, jaké jsou hodnoty žáků waldorfské školy a v čem se liší hodnotová orientace žáků waldorfské školy? Pokud ano, formulujte výsledky vašeho zjištění.

Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě a v závislosti na výsledku obhajoby navrhuji hodnocení: dobře

V Praze 19.8. 2011

PaedDr. Nataša Mazáčová, Ph.D.